

Териториална стратегия

Въпроси и отговори за двата етапа - на разбираем български

Етап 1: Concept Note | Етап 2: Full Project Proposal (FPP)

Важно: Това е неофициална практическа адаптация на два отделни официални Q&A пакета. Отговорите са съкратени и преформулирани на български, без да се променя смисълът им. При разминаване се прилагат официалните Q&A, Guide for Application with Concept Notes, Contracting Guide и приложенията.

Защо има две номерации? За да не смесваме двата етапа. CN-01 до CN-50 следват официалния Q&A за Concept Note от 04.08.2023 г. FPP-01 до FPP-28 следват официалния Record of questions за Full Project Proposal. FPP-U1 е отделно неномерирано официално уточнение, публикувано между FPP-12 и FPP-13.

Бърз ориентир

Етап	Основни теми	Обхват
Concept Note	Jems, допустимост, инвестиции, бюджет, PMDP, оценка	CN-01 - CN-50
Full Project Proposal	staff, бюджет, поръчки, BoQ, Jems, документи	FPP-01 - FPP-28 + FPP-U1

Етап 1 - Concept Note

Официален Q&A от 04.08.2023 г. - 50 въпроса. Част от отговорите са исторически и описват тогавашния процес преди старта на FPP.

CN-01 • Информация

Къде са презентациите от информационните дни?

Кратък отговор: Официалният отговор посочва, че презентациите са публикувани на сайта на програмата. Това е архивно информационно уточнение от 2023 г.

CN-02 • Проектна логика

Какво означава „потенциал за капитализация“ на проектната идея?

Кратък отговор: Капитализация означава да използвате и надграждате резултати от предишни сходни проекти и инициативи, вместо да започвате изцяло от нулата.

CN-03 • Jems

Трябва ли Lead Applicant да даде права в Jems на останалите партньори?

Кратък отговор: Не. Lead Applicant може да реши да не предоставя достъп на другите партньори. Правата се управляват според раздел „User Management“ на Jems Manual.

CN-04 • Jems

Могат ли двама души от една организация да работят по една концепция в Jems?

Кратък отговор: Да, но трябва да се внимава с едновременното редактиране. Официалният отговор препраща към предупреждението за риск от презаписване на информация в Jems Manual.

CN-05 • Jems

Само Lead Applicant ли може да подаде Concept Note?

Кратък отговор: Не непременно. Подаване могат да извършат потребители с права EDIT или MANAGE.

CN-06 • Допустимост

Ако организацията е регистрирана в Перник, а дейността е в Кюстендилско, по коя програма кандидатства?

Кратък отговор: За този конкретен казус официалният отговор посочва Bulgaria-Serbia. Перник е част от допустимата територия по програмата България-Сърбия, а партньорите трябва да отговарят и на общите изисквания, включително регистрация и дейност в програмния регион поне 3 години преди кандидатстването.

CN-07 • Допустимост

Допустими ли са църковните настоятелства като НПО?

Кратък отговор: Не по тази покана. Официалният отговор уточнява, че църковните настоятелства на Българската православна църква не се третират като допустими партньори по правилата на Call 1.

CN-08 • Инвестиции

Счита ли се разработването на дигитална платформа и мобилно приложение за инвестиция?

Кратък отговор: Не по смисъла на минималния инвестиционен компонент на тази покана. За Call 1 инвестицията е „works and/or supply“ - строителство и/или доставка.

CN-09 • Разходи

Къде се планират публикации и рекламни материали, които не са част от събитие?

Кратък отговор: В BC4 - External expertise and services, като реални разходи.

CN-10 • Разходи

На етап Concept Note трябва ли вече да знаем процедурите и документите за разходите по голямо събитие?

Кратък отговор: Не. Официалният отговор казва, че подробните правила за разходване, отчитане и проверка ще бъдат дадени на кандидатите, поканени да подадат Full Project Proposal. На етап Concept Note това не е решаващо.

CN-11 • Jems

Може ли партньор да е включен в концепцията, без да е регистриран в Jems?

Кратък отговор: Да.

CN-12 • Допустимост

Може ли организация, която вече изпълнява друг проект по програмата, да кандидатства?

Кратък отговор: Да. В тогавашните Guidelines няма обща забрана само защото организацията вече изпълнява проект.

CN-13 • Информация

Колко още покани ще има по програмата?

Кратък отговор: Официалният отговор от 2023 г. препраща към тогавашната индикативна годишна работна програма и посочва, че следващите покани зависят от резултатите от текущите процедури. Това е архивна информация.

CN-14 • Допустимост

Може ли подкрепа за църкви да бъде допустима?

Кратък отговор: Допустимостта зависи от това дали кандидатът попада сред допустимите партньори по т. 4.5.1 от Guidelines. За българските църковни настоятелства виж CN-07.

CN-15 • Разходи

Лимитът до 20% за BC1 важи ли независимо от избрания метод?

Кратък отговор: На етап Concept Note официалният Q&A посочва максимум до 20% от допустимите разходи по BC4, BC5 и BC6 за съответния партньор. Важно: при FPP правилото е допълнително уточнено - BC1 се използва само като flat rate; виж FPP-09.

CN-16 • Разходи

Какво включва unit cost от 73 евро за многодневно събитие?

Кратък отговор: Официалният отговор изброява разходи, свързани с организацията на събитието: зала, оборудване, наем на транспорт за участниците, кафе-паузи и храна, настаняване, материали и печатни материали за участниците.

CN-17 • Разходи

Може ли един партньор да използва различен метод за различни събития?

Кратък отговор: Не. Един партньор избира един разходен метод за своите събития и го прилага за всички тях.

CN-18 • Подготовка

От кога са допустими разходите за подготовка за сръбските партньори?

Кратък отговор: Официалният отговор посочва 1 януари 2021 г., освен ако конкретната покана не предвижда друго. Тези разходи могат да бъдат заявени при Full Project Proposal; на етап Concept Note само се посочват.

CN-19 • Разходи

Допустим ли е външен PRAG експерт?

Кратък отговор: Call 1 не дава окончателен отговор. Подробната допустимост на бюджетните подкатегории е оставена за правилата на Full Project Proposal и последващата оценка.

CN-20 • Индикатори

Може ли стойността на индикаторите да се промени при FPP?

Кратък отговор: Call 1 не урежда този въпрос. Правилата за промени при Full Project Proposal се определят в документацията за втория етап.

CN-21 • Партньорство

Какво става, ако партньор напусне след подаване на Concept Note?

Кратък отговор: Call 1 не определя окончателно правило за този случай. Въпросът е оставен за условията на Full Project Proposal.

CN-22 • Инвестиции

Може ли НПО да ремонтира общинска сграда само със съгласие на общината?

Кратък отговор: Не е достатъчно просто съгласие. Строителните дейности трябва да са върху държавна или общинска собственост, а собственикът или юридическото лице с валидни права за управление на имота трябва да е проектен партньор. Документите за собственост/права се проверяват при FPP.

CN-23 • Инвестиции

Достатъчна ли е конкретна заповед за управление на държавен имот при консервация на културен обект?

Кратък отговор: Официалният отговор не потвърждава изрично, че конкретната заповед сама по себе си е достатъчна. Посочено е, че при FPP трябва да има валиден правен документ в името на съответния партньор, който ясно доказва държавната/общинската собственост или приложимите права за управление.

CN-24 • Партньорство

Може ли една организация да участва в две Concept Notes?

Кратък отговор: Да, при посоченото в Guidelines ограничение: една проектна идея, в която партньорът носи инвестиционен компонент, плюс още една идея, в която участва само с „меки“ мерки.

CN-25 • Партньорство

Какво се разбира под „меки“ дейности във второто участие?

Кратък отговор: „Меки“ дейности означава дейности, свързани с услуги. Малка инфраструктура или доставки не се превръщат автоматично в „меки“ дейности.

CN-26 • Индикатори

Може ли горска/off-road велопътека без настилка да се отчита по RCO58?

Кратък отговор: Само ако отговаря на официалната дефиниция за dedicated cycling infrastructure - например новоизградена или значително подобрена специализирана велосипедна инфраструктура, отделена по структурен начин. Окончателната преценка е на оценяващия орган според конкретния проект.

CN-27 • Документи

Валиден ли е електронният подпис върху приложенията?

Кратък отговор: Да.

CN-28 • Документи

Приемат ли се сканирани подписи на приложенията?

Кратък отговор: Да, на етап Concept Note официалният Q&A ги приема.

CN-29 • Срокове

Предвиждало ли се е удължаване на срока за Concept Note?

Кратък отговор: Не. Управляващият орган не е предвиждал удължаване. Това е архивно уточнение за приключилата процедура.

CN-30 • Срокове

Колко време се очакваше да има за разработване на FPP?

Кратък отговор: Към юли 2023 г. индикативният план е бил целевата FPP поканата да стартира през декември 2023 г. и да остане отворена около 3 месеца. Това е историческа информация от тогавашния Q&A.

CN-31 • Документи

Ще се искат ли разрешения и строителни документи при FPP?

Кратък отговор: Call 1 не определя окончателните FPP правила, но официалният отговор изрично очаква релевантната строителна документация да бъде представена с пълното предложение.

CN-32 • Разходи

Как ще се третират дневните командировъчни при FPP?

Кратък отговор: Call 1 не задава конкретните FPP правила. Кандидатите следва да планират командировъчните съобразно вътрешните и националните правила.

CN-33 • Документи

Кога се очаква да се представи разрешението за строеж?

Кратък отговор: На етап Concept Note отговорът е, че релевантната строителна документация се очаква с Full Project Proposal, след поканата.

CN-34 • Бюджет

Какво пазарно проучване е необходимо за BC5?

Кратък отговор: Call 1 не урежда детайлно пазарното проучване за FPP. Тези правила са оставени за документацията на втория етап.

CN-35 • Зрялост

Какво се описва като време в Project Maturity Development Plan (PMDP)?

Кратък отговор: В PMDP се описват необходимите подготвителни стъпки и времето за достигане на проектна зрялост до подаване на FPP - включително документи, разрешения и подготовка. Това не е графикът за самото изпълнение на бъдещия проект.

CN-36 • Обществени поръчки

По какви правила ще възлагат сръбските партньори?

Кратък отговор: Официалният отговор посочва Annex II към Financing Agreement между Европейската комисия и Сърбия и очаква PRAG да бъде водещият набор правила.

CN-37 • Зрялост

Какво се очаква в индикативния procurement plan в PMDP?

Кратък отговор: Не се изисква пълна тръжна документация още на този етап. PMDP трябва да покаже какви процедури приблизително се очакват, тяхната сложност, ориентиран график, необходимите подготвителни стъпки и ролите на партньорите. За сръбските партньори официалният отговор отново насочва към Annex II/PRAG.

CN-38 • Бюджет

Колко проекта могат да бъдат финансирани от бюджета на поканата?

Кратък отговор: Общият бюджет на поканата е 8 529 412 евро. Ако всички одобрени проекти са близо до максимума от 1 млн. евро, практически могат да бъдат финансирани около 8-9 проекта.

CN-39 • Подготовка

Проверяват ли се документално разходите за подготовка до 12 000 евро?

Кратък отговор: Не. Официалният отговор ги определя като lump sum и посочва, че не подлежат на документална верификация по програмата.

CN-40 • Съфинансиране

Къде се посочва допълнително собствено съфинансиране още на Concept Note?

Кратък отговор: Не е задължително да се попълва отделно на този етап. При Concept Note основно се проверяват диапазонът 500 000-1 000 000 евро и минималният инвестиционен компонент. Ако кандидатът желае, доброволният собствен принос може да бъде отбелязан в offline Application Form; детайлното отражение е при FPP.

CN-41 • Разходи

Unit costs 18/73 евро за събития включват ли ДДС?

Кратък отговор: Да, според официалния отговор тези стойности са с включен ДДС.

CN-42 • Разходи

Може ли външен експерт да бъде включен в BC1?

Кратък отговор: Не. Външните експерти се бюджетира по BC4, а не по BC1.

CN-43 • Разходи

Може ли служител, който изпълнява проектни дейности - например маркетинг експерт - да бъде в BC1?

Кратък отговор: Да. BC1 може да включва персонал на организацията, ангажиран с изпълнението на проекта, а не само административното управление.

CN-44 • Бюджет

Може ли Budget Forecast да се промени при FPP?

Кратък отговор: Промени може да са възможни, но трябва да се спазят допустимостта на разходите, бюджетните диапазони и тавани. Конкретните правила са доуточнени във втория етап.

CN-45 • Съфинансиране

Какво се прави, ако колоната за допълнително собствено съфинансиране не работи на Concept Note?

Кратък отговор: На този етап информацията не е задължителна. Ако кандидатът желае да я посочи, официалният отговор препоръчва това да стане в offline Application Form; детайлното бюджетиране е при FPP.

CN-46 • Разходи

Има ли конкретен лимит за малки промоционални подаръци?

Кратък отговор: Call 1 не дава конкретен лимит. Официалният отговор оставя детайлните правила за FPP и напомня, че партньорите трябва да бюджетираят съобразно правилата на поканата и обосновката на проектната идея.

CN-47 • Разходи

При unit cost за събитие достатъчно ли е само да докажем броя участници?

Кратък отговор: Не. Официалният отговор изрично отхвърля това тълкуване и посочва, че трябва да има съответстващи документи за направените разходи, които попадат в обхвата на unit cost.

CN-48 • Оценка

Къде е публикуван съставът на Strategic Board?

Кратък отговор: Официалният отговор препраща към сайта на програмата. Това е архивно информационно уточнение от 2023 г.

CN-49 • Оценка

Дава ли по-ранната готовност на техническите документи допълнително предимство при оценката?

Кратък отговор: Не като отделно преимущество. Критерият за проектна зрялост има решаващо значение само при приоритизиране на концепции с еднакъв общ резултат.

CN-50 • Оценка

Ще има ли нова оценка на Full Project Proposal?

Кратък отговор: Не в смисъла на ново конкурентно точково класиране. Официалният отговор предвижда screening за съответствие с програмните критерии, като основната логика е идентифицираните проектни идеи да бъдат доразработени до успешни FPP.

Етап 2 - Full Project Proposal (FPP)

Официален Record of questions за процедура 2021TC16IPCB007-2024-2 - 28 номерирани въпроса плюс едно отделно неномерирано уточнение.

FPP-01 • Общи правила

Може ли общият бюджет на одобрената Concept Note да се увеличи при FPP?

Кратък отговор: Не чрез по-голяма субсидия. Ако при детайлизирането са нужни повече средства, възможността е допълнително собствено съфинансиране на съответния партньор. Минимум 60% инвестиционен компонент и останалите бюджетни параметри трябва да се запазят.

FPP-02 • Общи правила

Трябва ли всеки партньор поотделно да има минимум 60% инвестиции?

Кратък отговор: Не. Минимум 60% за works и/или supply се гледа на ниво целия проект. Разпределението между партньорите може да е различно.

FPP-03 • Персонал

Какви доказателства се представят за BC1 staff costs при изпълнение?

Кратък отговор: BC1 е flat rate и не се доказва пред FLC с документи за реално начислени и платени възнаграждения. След договаряне трябва да има официален документ, например заповед, че проектният екип е назначен и действа. Трудовите отношения трябва да са съобразени с националното право и документите да се пазят за евентуални други одити.

FPP-04 • Персонал

Може ли едновременно да има staff в BC1 и външни експерти в BC4?

Кратък отговор: Не може една и съща функция да се финансира и по двете категории. Типични управленски функции като project manager, coordinator и technical assistant остават в BC1. Някои специализирани задачи, например счетоводство или PR, могат да бъдат възложени външно по BC4, ако няма двойно финансиране.

FPP-05 • Персонал

Могат ли общински служители да бъдат част от проектния екип?

Кратък отговор: Да, ако назначаването им е съобразено с националното законодателство.

FPP-06 • Персонал

Допустими ли са граждански договори за BC1 при български партньори?

Кратък отговор: Не. За българските организации официалният отговор приема трудови договори или актове за назначаване на държавни/публични служители. Гражданските договори не са допустими за BC1.

FPP-07 • Бюджет

Може ли бюджет да се прехвърля между партньорите при FPP?

Кратък отговор: Да, ако общият бюджет на Concept Note не се увеличава и промените са обосновани. Трябва да се спазят таваните за BC1-BC3 и минимум 60% за BC5+BC6. Не могат да се променят обхватът, местоположението и партньорът, отговорен за инвестиционния компонент.

FPP-08 • Бюджет

Може ли партньорите да изберат различни flat-rate проценти?

Кратък отговор: Да. Всеки партньор може да избере различен процент в рамките на максимално допустимия. Параметрите трябва да са ясно отразени в Partnership Agreement.

FPP-09 • Бюджет

Може ли BC1 staff costs да се планира като real cost?

Кратък отговор: Не. На FPP етап flat rate е единствената допустима опция за BC1.

FPP-10 • Бюджет

Как на практика работи flat rate за BC1 при FLC?

Кратък отговор: Сумата по BC1 се изчислява автоматично като избраният процент върху декларираните допустими разходи по BC4, BC5 и BC6 във всяко искане за верификация. За самата flat-rate сума не се представят разходооправдателни документи пред FLC. В началото на изпълнението се представя документ за назначен екип.

FPP-11 • Бюджет

Как се обосновава стойността на високоспециализирано оборудване?

Кратък отговор: Официалният отговор изисква пазарен анализ с оферти от поне три независими доставчици, придружени от еднакво запитване и сравними технически характеристики.

FPP-12 • Подготовка

Как се разпределят Project Preparation Costs (BC7) между партньорите?

Кратък отговор: Разпределението е въпрос на договореност между партньорите и трябва да е описано в Project Partnership Agreement. PPC е lump sum до 12 000 евро и при кандидатстването цялата сума се включва в бюджета на Lead Partner.

FPP-U1 • Бюджет

Трябват ли задължително оферти, за да се попълни Annex 8 за BC4?

Кратък отговор: Не. В официалното неномерирано уточнение е записано, че не е задължително да се събират оферти само за попълване на Annex 8. Кандидатът може по желание да приложи допълнителни доказателства. Screening Working Group обаче може да прегледа и оптимизира бюджетни стойности, ако са недопустими, необосновани или несъразмерни.

FPP-13 • Обществени поръчки

Правят ли JS/MA/FLC предварителен ex-ante контрол на процедурите?

Кратък отговор: Не. Няма предварителен контрол преди стартиране на процедурите. Партньорът носи отговорността да проведе възлагането съгласно правилата.

FPP-14 • Обществени поръчки

Може ли български партньор да стартира процедура с неосигурено финансиране преди договора?

Кратък отговор: Да, официалният отговор допуска това по чл. 114 от ЗОП. Но партньорът поема риска: JS одобрява procurement plan след сключване на договора и ако по-късно установи несъответствие, вече стартираната процедура остава риск на партньора.

FPP-15 • Бюджет

Какво правим, ако средната цена от трите оферти е по-висока от сумата в Concept Note?

Кратък отговор: Разликата трябва да се обоснове. Общият бюджет на Concept Note не може да се увеличи чрез по-висока субсидия. Възможностите са допълнително собствено съфинансиране или оптимизиране на други разходи в рамките на одобрения общ бюджет.

FPP-16 • Обществени поръчки

Как се определя процедура, когато на един обект има и строителство, и доставка?

Кратък отговор: За българските партньори се прилага ЗОП; за сръбските - Annex II към Financing Agreement и посочените PRAG насоки. Ако оборудването е необходимо за изграждането и функционирането на обекта и строителството е доминиращо, доставката може да бъде включена в инвестиционния проект и VoQ за строителството.

FPP-17 • Обществени поръчки

Трябват ли три оферти за авторски надзор?

Кратък отговор: Не в описания казус. Поради авторските права е достатъчна оферта от авторите на инвестиционния проект; правилото за три оферти не се прилага.

FPP-18 • Пазарен анализ

Задължително ли е пазарното проучване за доставки?

Кратък отговор: Да. За планирана доставка се използват поне три сравними оферти от независими доставчици или три извлечения от национални/ЕС системи за обществени поръчки за сходни доставки със същите технически характеристики. При високоспециализирано оборудване може да се използва историческа информация. Бюджетът се базира на средната стойност и може да включи до 10% инфлационна корекция по описания в официалния Q&A подход.

FPP-19 • Пазарен анализ

Трябва ли информацията от market consultation да се публикува?

Кратък отговор: За българските възложители официалният отговор напомня изискването участниците да не получават предимство и информацията/резултатите от пазарните консултации да бъдат публично достъпни чрез buyer profile или посочено място. За всички партньори важат принципите на добро финансово управление, равнопоставеност, недискриминация, конкуренция и пропорционалност.

FPP-20 • Строителство

Какво трябва да съдържа Bill of Quantities?

Кратък отговор: BoQ трябва да е детайлен по видове работи и инвестиционни обекти, подписан и подпечатан от съответните правоспособни проектанتي. Представя се като сканиран оригинал в PDF, подписан английски превод като вярно копие и редактируем Excel. Трябва да съдържа мерна единица, количество, единична и обща цена, информация за ДДС и при местна валута - стойности и в евро. За сръбски партньори официалният Q&A посочва курса на Европейската комисия за месеца на подаване.

FPP-21 • Оборудване

Трябва ли да има схеми/планове за позициониране на оборудването?

Кратък отговор: Да, когато естеството на оборудването го изисква. Плановете и схемите трябва достатъчно ясно да показват инвестиционната идея и, когато е приложимо, да бъдат одобрени от компетентния орган съгласно националното законодателство.

FPP-22 • Jems

Могат ли няколко души да редактират FPP едновременно в Jems?

Кратък отговор: Да, но ако двама редактират едно и също поле, остава версията на последния, който натисне SAVE. Официалният отговор препоръчва един човек да следи цялостната информация преди подаване. Потребител с MANAGE права може да дава EDIT или VIEW права.

FPP-23 • Jems

Какво се пренася от Concept Note към FPP?

Кратък отговор: Част от информацията в Jems се пренася автоматично. Тъй като самата Concept Note е била подадена като offline Word приложение, съдържанието ѝ трябва да се прехвърли и доразвие в пълния Application Form. Партньорството може да се доуточнява, но партньорите не могат да бъдат пренареждани.

FPP-24 • Jems

Може ли flat-rate процентите за BC1, BC2 и BC3 да са с десетични знаци?

Кратък отговор: Не. Може да се въведе цяло число между 1 и максимално допустимия процент, без десетични знаци.

FPP-25 • Проектна логика

Може ли общата цел от Concept Note да се промени и как се задават целите по work packages?

Кратък отговор: Общата цел/aim от Concept Note не се променя. При FPP тя може да бъде разбита на по-конкретни specific objectives. За всеки work package се задава отделна специфична цел, като една и съща specific objective не трябва да се използва за няколко work packages.

FPP-26 • Документи

Трябва ли да се прилага попълнен Attachment 1 - Template of the Application Form?

Кратък отговор: Самият template е само за ориентация. При FPP може да се приложи генерираната от Jems PDF версия на Application Form, подписана на всяка страница от Lead Partner или с квалифициран електронен подпис.

Трябва ли община да попълни Annex 5 State Aid Declaration?

Кратък отговор: Да. Официалният отговор казва, че всички проектни партньори подават Annex 5.

Кога трябва да започне съгласуването с Министерството на културата/НИНКН за обект - културна ценност?

Кратък отговор: Процедурата трябва да започне възможно най-рано. Изисканите разрешителни могат да бъдат представени след подаване на FPP, но ако бъдат поискани в screening, трябва да се представят в определения срок - 90 календарни дни от началото на screening процедурата. Непредставянето им води до недопустимост.

Кое правило е водещо?

Когато Concept Note Q&A и FPP Q&A говорят за една и съща тема, за втория етап използвайте FPP правилото. Пример: при Concept Note е обсъждан изборът на метод за BC1, а при FPP вече изрично е уточнено, че BC1 е само flat rate.

Версия на практическото обобщение: 23.08.2026 г.